

«Согласовано»
Зам директора по УВР
ГБОУ «СОШ№3 г.Назрань»
 Евлоева М.К.
« 4 » 09 2023г.

«Утверждаю»
Директор ГБОУ
«СОШ№3 г.Назрань»
 Янаржанова М.Г.
« 5 » 09 2023г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ПО ПРЕДМЕТУ
"Ингушский язык"
5 класс.**

Составитель: Добриева Х.А.
Учитель ингушского языка и литературы
ГБОУ «СОШ№3 г.Назрань»

5-ча классе г1алг1ай метта грамматиках йола балха программа.

5- ча классера «Г1алг1ай метта грамматика» арахийцар ва Оздоев И.А., Оздоев Р.И. Из могадаьд Г1алг1ай Республика дешара Министерствос.Ер программа лаьрха я шера 68 сахьата,к1ира 2 сахьат а долаш.

Наьна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоарх1ам болаш да дешархой кхетам дег1абоалабара, х1ана аьлча мотт 1омабарца кхетаю метта хозал, из б1аьхий хилар, кхыча къамий мотт а дикаг1а кхетабу бераша, цар культура йовза а новкъостал ду.

Наьна метта урокаш т1а дешархоша г1алг1ай метта грамматика лардаш 1омаю, къамаьл шаьрдара балхаш а ду.

5-9 классашка г1алг1ай мотт хьехар д1адолалу юххьанцарча классашка 1омадаьр кердадаккхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

Къамаьла доакьош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкьера уж шеко йоацаш белгалдаха. Х1ара къамаьла дакъа семантический (къаьсттача дешай, цхьанкхийттача дешай, формай лорх1ам гойтар), морфологический (дешай грамматически категореш-класс, таьрахь, легар, ..), синтаксический (предложенена юкьера дешай г1улакх) тахка 1омабу дешархой.

5-ча классе г1алг1ай мотт хьехар д1адолладу юххьанцарчаклассашка 1омадаьр кердадаккхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

5-ча классе юххьанцара школе 1омадаьр кердадаккхачул т1ехьаг1а синтаксисахи, пунктуацехи, фонетикахи, орфографехи, лексикахи юкьера кхетам лу, д1ахо морфологии, ц1ердоши, белгалдоши 1омаду.

5-ча классе керттера уйла т1айохийт фонетика 1омаяра, х1ана аьлча из ховш ца хуле, д1ахо деша хала хургда. Фонетика хьехара декхар да г1алг1ай мета оазий башхалонаш шаьра йовзийтар, литературни г1алг1ай мотт 1омабара а шаьрбара а новкъостал а деш. Г1алг1ай мета й1аьхеи лоацеи мукъа оазаш, дифтонгаш предложене чулоацамга, ма1анга хьежжа маара гуча а ялац, еша а лац.

Лексикеи фразеологии 1омаю 5-6 классашка. Цу хьакъехьа из тема 1омаеш х1ара дешархочоа ха деза къамаьла юкье доаг1ача дешай ма1ан, цар лакхье еза шоай дешай ганз. Х1ара къаман мотт кхыча меттаех пайда а эцаш, б1аьхий хилар кхетаде деза бераша, цул совг1а, дешай ганзах эца ха деза.

5-ча классе доладу грамматически дакъа- морфологи 1омае.

Синтаксиси пунктуации

Дешай цхьанкхетари предложении

(оаг1онаш 15-33). Цхъанкхийтгача дешаехи предложенехи бола кхетам дика беннаб, совленна цхъатарра упражненеш я укхаза (упражнени 37).

Упражнени 42- предложенеш оттае схемашка хъахъекхача бесса. Укхаза йоалаяь схемаш берашта кхеталургьяц.

Упражнени 45. Укх предложене луш цхъаккха хъехам бац.

«Предложенешкеи цхъанкхийтгача дешашкеи дешай арг1а» 1омаеча йоаг1а **упражненеш 64-65.** Уж предложенеш задани цхъатарра долаш я.

Цхъалхане предложени

(оаг1онаш 34-41)

Укхаза предложенехи кертерча маьженехи бола кхетам беннаб.

Оаг1о 36, упражнени 80. Хьалхаг1а дувцара хьисапе, т1аккха хатгара хьисапе, юххера а айдара хьисапе предложенеш хъаязье, аьнна задани да. Заданега хъежжа яц укхаза йоалаяь кхо предложени. Уж к1езига я, хувца еза.

Упражнени 85. Сел йоккха я. Т1ера хъаязде. К1ал така хъакха айдара дешашта, сецара хъаракаш увтгаде, аьнна задани латт. Заданена йоаг1аш яц ер упражнени.

Шин оттамеи кхъь оттамеи предложеней кертера маьженаш

(оаг1онаш 42-55)

Укхаза дика, бераш кхетаргдолаш белгалгьяккхай подлежаще морфологически форма.

Упражнени 94. Т1ера хъаязде. Ца хувцалуча къамаьла даькъах малаг1а предложене маьженаш хул белгалде, аьнна задани латт. Из кхетаде берашта хала да.

Оаг1онаш 46-47. Укх оаг1онаш та йоалаяь предложенеш боарам боккха болаш я.

Предложене кертерза маъженаш

(оаг1онаш 56-70)

Бераш дика кхет укхаза беннача кхетамех. Х1ара кертерзача маъженех фу оал дика белгалдаьккхад.

Укхаза йоалаяь предложенеш а боарам боккха болаш я.

Упражнени 134. Укх предложене текст хала я.

Цхъан оттама предложени

(оаг1онаш 76-89)

Берашта кхетае хала я укхаза йоалаяь правилаш. Керда тема ца кхетайича, упражненешца болх бе хала хургда.

86-87 оаг1онаш т1а йоалаяь предложенеш йоккхача текстах латташ я. Цар боарам з1амаг1а хилча бакъахъа бар.

Предложене цхъантайпара маъженаш

(оаг1онаш 89-102)

Упражнени 177, оаг1о 91. Укх предложене т1а йоалаяь схема чоалхане, кхетае хала йолаш я. Х1аьта цхъантайпарча маъженех бола кхетам дика беннаб.

104-105 оаг1онаш т1а йоалаяь предложенеш дикка тема кхетаергйолаш я.

Предложене къаьста кертерза маьженаш

(оаг1онаш 106-112)

Укхаз дика белгалъяхай къаьста кертерза маьженаш. Темаш йоккхий я, царех цхьа сахьат мара луц. Укх темашка геттара теркам т1абахийта беза. Тайп-тайпара заданеш долаш предложенеш а йоалаяьй. Ер темаш хьеха ха дукхаг1а хилча, бараша дикаг1а кхетаергъяр къаьста кертерза маьженаш.

Грамматика бокьонах предложене маьженех ца дувзалуш дола дешаш. (оаг1онаш 114-128)

Геттара чоалхане йоалаяьй ер тема, кхетае хала йолаш (оаг1онаш 114-115). Грамматика бокьонах предложене маьженех ца дувзалуши предложене маьженех сецара хьаракашца хьакъестадеши долча дешай разрядаш белгалъяхай: 1. Т1адерзар; 2.юкъедоаладаь дешаш; 3.айдардешаш; 4. Х1аа, а яха дешаш-предложенеш; 5.юкъейоалаяь предложенеш. Х1аьта тайп-тайпара предложенеш а йоалаяьй.

Ма дарреи эргеи къамаьл

(оаг1онаш 129-138)

Ма дарреи эргеи къамаьл 1омадеча бенна кхетам бераш кхетаргдолаш ба. Дале а, схемаш йоалаяь яларе бакъахьа яр.Дуккха предложенеш а йоалаяьй ма дарреи эргеи къамаьл довзийташ.

138-141 оаг1онашта 1омадаьр кердадоаккхаш предложенеш йоалаяьй. Царех боккха пайда эц дешархоша

5-г1а класс

Г1алг1ай мотт

№	Тема	Урока тайпа	Сахьат	Таьрахь			Урока лоарх1ам	Кхоачам	Дошлорг	Ц1аг1ара болх
				п/ п	ф /п	д о				
1	Г1алг1ай метта лоаттам	Юкъара кердадаккхар	1				Шоай уйла хоза, шаьра дешархой хъаала 1омабар	Сурташ	Наьна мотт	П.1 ,упр.3
2	Кердадаккхар . Шолха алапаш.	Хьалха 1омадаьр керд.	1				Шолха алапаш къестаде а уж нийса язде 1ом.	Таблица	хьешаш	П.2 , упр.10
3	Хоадора а къоастора а хьаракаш.	Хьалха 1ом. кердадаккхар	1				Къоастора а хоадора а хьрак. нийса язде 1ом.	Сурт		П.3, упр.13
4	Къамаьла доакьош. Ц1ердош.	Керда материал 1омаяра урок	1				Къамаьл доакьош къестаде дешархой 1омаб.	Таблица		П.4,упр.15
5	Тахкара диктант «Хьунаг1а»	Тохкама болх бар	1				Орфографически а пунктуац. а г1алаташ т1а зем баккха деш-хой 1омабар	Диктантий гуллам		Кердадаккхар
6	Ц1ердешай дожарашца , таьрахьашца, клласашца хувцадалар.	Хьалха 1ом. керда тема ювзар	1				Ц1ердешай дожараш, таьрахьаш , клласаш йовзийтар	Таблицаш		П.5-6,упр.24

7	Белгалдешай легар , цар цIердешшашцара бувзам.	Хьалха Iом. керда тема ювзар	1			Белгалдешай цIердешшашцара бувзам гучабаккхар	Таблица	Къаьна Къона	П.7,упр.35
8	Йовхый цIерметдешаш цIердешашта метта увтгаде хар.	Iомадаьр кердача темацаца ювзар	1			Йовхый цIерм. цIер-та метта увтгаде деш-хой Iомабар	Таблица		П.8,упр.44
9	ДештIехьенаши дешхьалхенаши.	Iомадаьр кердача темацаца ювзар	1			ДештIехьенаши дешхьалхенаши деш-хой къестае Iомабар	Таблица		П.9.,упр.48
10	ДКЪ/Ш Сочинени язъеш кийчо яр.	ДКЪ/Ш	1			Шоай уйла йоазонца хьокха деш. Iомабар	Черновикаш		Материал гульяр
11	Сочинени «Мишта салаIар аз аьрки ?»	ДКЪ/Ш	1			Шоай уйла йоазонца хьокха деш. Iомабар			Кердадаккхар
12	Цхьанккхийтта дешаш.	Керда тема Iомаяра урок	1			Цхьанккхийтта-ча дешаех кхетам балар	Таблица карточкаш		П.10, упр.56
13	Предложене тайпаш: дувцареи ,айдареи , хаттареи предложенеш. Сецара хьаракаш предложени кхоачалуча.	Керда тема Iомаяра урок	1			Предложене тайпаш дешархошта довзийтар	Таблица карточкаш		П.11-12, упр.65
14	Предложене кертера маьженаш : подлежащи ,сказуеми , карардар.	Керда тема Iомаьреи чIоагIдареи урок	1			Предложене кертера маьшенаш хьалаха, уж къестае а Iомабар	Таблица карточкаш	ЗIок,хьисап седкъа	П.13,упр.72

15	«Предложене кертера маъженаш» тема члоагъяра урок.	Тема члоагъяра урок	1				Предложене кертера маъшенаш хълаха, уж къестеа а лобабар	Таблица карточкаш	Хланз Хлаъта	П.13,упр.76
16	Тахкара диктант	Лобадаър Кердадаккхар а урок	1					Диктантй гуллам		Кердадаккхао
17	Галаташ тлара болх бар. Предложене кертерза маъженаш.	Керда тема хъехара урок	1					Таблица карточкаш		П.14,упр.86
18	«Предложене кертерза маъженаш» яха тема члоагъяр.	Керда тема хъехар а лобадаъчунца ювзара	1					Карточкаш	Къувкъ	П.14,упр.90
19	Яържай яржанзеи предложенеш.	Керда тема хъехара урок	1					Таблица		П.15,упр.97
20	ДКЪ/Ш Изложени язъеш кийчо яр.	Дувзаденна къамаъл шаърдар	1				Дувзаденна къамаъл шаърдар	Изложений гуллам		Черновикаш тла болх бар
21	Изложени «Арзии цкн клоригаши»	Дувзаденна къамаъл шаърдар	1				Дувзаденна къамаъл шаърдар	Изложений гуллам		Кердадаккхар
22	Цхъантайпара маъженаш йола предложенеш, царна юкъе сецара хъракаш.	Керда тема хъехара урок	1					Таблица карточкаш		П.16-17 Упр.104
23	Цхъантайпара маъженашта хъалха латта чудерзора дешаш.	Керда тема хъехара урок					Цхъантайпара маъженашта хъалха латтача дешаех кхетам балар	Таблица карточкаш	Чудерзора дош	П.18,упр.107

24	Тадерзар.Сецара хъракаш тадерзар долча предложенешта юкье.	Керда тема хъхар а ломадьчунц а ювзар а				Тадерзар юкье долча предлошенешта юкье сецара хъракаш	Таблица		П.19 Упр.114
25	Чоалхане предложенеш.	Керда тема хъхара урок				Чоалхане предложенеш къестеа ломабар	Таблица		П.20,упр.116
26	«Чоалхане предложенеш» тема чоагъяра урок.	ломадь чоагъдара урок				Чоалхане предложенеш къестеа ломабар	Карточкаш		П.21,упр.123
27	Ма дарра къамаъл.	Керда тема хъхара урок				Ма дарра къамаъла сецара хъракаш увтгадара бокъонаш чоагъяра	Таблица		П.21,упр.124
28	ДКЪ/Ш Сочинени язъеш кийчо яр.	Дувзаденна къамаъл шаьрдара урок				Дувзаденна къамаъл шаьрдар			Сочинени язъеш материал гульяр
29	Сочинени « Дукха деза сона тамашийна сурт» (1анах лаьца).	Дувзаденна къамаъл шаьрдара урок				Дувзаденна къамаъл шаьрдар			Сочинени язъяр
30	Диалог.	Керда тема хъхара урок				Диалога кхетам балар а ,сецара хъракаш увтгаде ломабар а	Таблица		П.22,упр.126
31	Диктант.	Тохкама болх бар				Орфографически а пунктуационни а галаташ тахка дешархой ломабар	Диктантий гуллам		Кердаакхар

32	Диктанта анализ яр.	Гомадаър кердадаккхар и чглоггдари урок				Галаташ тахка дешархой Гомабар			Упр.128
33	Фонетика.Графика. Орфографи.Озаши , алапаши алфавити. Мукъеи мукъазеи озаши.	Керда тема хъехара урок				Озаши алапаши къестаде дешархой Гомабар	Таблица		П.23, 24 упр.130
34	Зовнеи . кьореи ,лака глареи озаши.	Керда тема хъехара урок				Зовнеи , кьореи , лака глареи озаши къестае Дешархой Гомабар	Таблица		П.25 упр.154
35	Ши оаз лу мукъа алапаш.	Керда тема хъехара урок				Ши оаз лу алапех кхетам балар		Цгабкха	Упр.156
36	Шолха мукъа а мукъаза а алапаш.	Керда тема хьалха Гомадаьчунц а ювзар				Шолха мукъа а Ммкъаза а алапаш кердадахар	Таблица	Цхьаккха Цгабхха	П.26 ,упр.161
37	Шола мукъаза алапаш юкъе доагга дешаш нийса яздар.	Керда тема хьалха Гомадаьчунц а ювзар				Шола алапаши шола шолха алапаши юкъе дола яздар	Таблица	Ларххга Ггаккха баьццара	П.27,упр.165
38	Алап Й (Йот). Дифтонг ОА.	Керда тема хьалха Гомадаьчунц а ювзар				Алап Й кхетам балар ; дифтонг Нийса яздар бокьонаш а		Седкъа сийрда	П.28-29,упр.189
39	Йгабхеи лоацеи озаши. йовш йола мукъа оаз А нийса язъяр.	Керда тема хъехара урок				Йгабхеи лоацеи Озаши йовзийтар			П.30-31,упр.199
40	Чглогга (йиш хоадора) хьарак (Ъ).Кьоастора Ъ,Ъ.	Керда тема хьалха Гомадаьчунц				Ъ,Ъ хьракаш нийса яздар бокьонаш	Таблица карточкаш		П.32,упр.203

		а ювзар							
41	Диктант « Фонетика яхача темах».	Тохкама болх				Орфографически а пунктуационни а г1алаташ тахка дешархой 1омабар	Диктантий гуллам		Кердадаккхар
42	Г1алаташ т1ара болх бар.	1омадаър кердадаккхар а урок				Орфографически а пунктуационни а г1алаташ тахка дешархой 1омабар	Тетрадаш		Упр.209
43	Лексика. Лексика , дешай ма1ан.Шоай ма1анах а т1аййцача ма1анах а лелаш дола дешаш.	Керда тема Хъехара урок				Шоай ма1анах а т1аййцача ма1анах лелача дешаех кхетам балар			П.33-34 Упр.216
44	ДКЪ/Ш Изложени язъеш кийчо яр.	Дувзаденна къамаъл шаърдара урок				Дувзаденна къамаъл шаърдар		Изложений гуллам	Черновикаш кийчдар
45	Изложени язъяр.	Дувзаденна къамаъл шаърдара урок				Дувзаденна къамаъл шаърдар		Изложений гуллам	Кердадаккхар
46	Омонимаши , синонимаши ,антонимаши.	Керда тема хъехара урок				Омонимахи , синонимахи , антонимахи кхетам балар	Таблица		П.35-36 Упр.231
47	Морфологи. Ц1ердош.Ц1ердеша лоарх1ам.	Керда тема хъехара урок				Ц1ердеша грамматически белгалонаш йовзийгар	Таблица	Оршот Шинара Кхаъра Ера П1аъраска Шоатга К1иранди	П.37,упр.239

48	Доалареи юкъяреи цӀердешаш ,уж нийса яздар.	Керда тема хьехара урок				Доалареи юкъяреи цӀердешах кхетам балар	Таблица		П.38,упр.242
49	ЦӀердешай таьрахь. ЦӀердешай грамматически классаш.	Керда тема хьехара урок				ЦӀердешай таьрахашь, классаш, дожараш кедадахар	Таблица	Духьяраш Моашарч Химелгаш хешт	П.39-40 Упр.255
50	ЦӀердешай дожараш , цар хатгараш, маӀанаш.	Керда тема Ӏомадаьчунц а ювзар				ЦӀердешай дожарий хатгараш маӀанаши довзийтар		Баскилг	П.41-42 Упр.276
51	ЦӀердешай легарий тайпаш.	Керда тема хьехара урок				ЦӀердешай легарий тайпаш довзийтар ,уж къестаде дешархой Ӏомабар	Таблица	Догам Нийсархо файтон	П.43-45 Упр.302
52	Диктант.	Тахкара болх				Орфографически а пунктуационни а гӀалаташ тахкар	Диктантий гуллам		Кердааккхар
53	ГӀалаташ гӀара болх. ЦӀердешай легарий тайпаш	Керда тема Ӏомадаьчунц а ювзар				Орфографически а пунктуационни а гӀалаташ тахкар	Карточкаш		П.45-46 Упр.306
54	ЦӀердешай дожарашца нийса яздара бокьонаш.	Керда тема Ӏомадаьчунц а ювзар				ЦӀердешай легарий тайпаш довзийтар ,уж къестаде дешархой Ӏомабар	Карточкаш	РаьгӀе Ушалаш эрз	П.46 Упр.311
55	Эрсий метгацара хьаййца цӀердешаш , уж нийса яздар.	Керда тема хьехара урок				Эрсий метгацара хьаййца дешаш нийса язде	Карточкаш	Алкхашк Бов Бекарг	П.47,упр.312

							дешархой 1омабар		Гириг Зама шира	
56	Цердешаш кхоллара накъаш.	Керда тема хъехара урок					Цердешай кхоллара накъаш довзийтар	Карточкаш	Хъурмат Бумбарг готахъазилг	П.48,упр.318
57	Лардаш в1ашаг1ъетташ керда цердешаш хъадар.	Керда тема хъехара урок					Лардаш в1ашаг1ъетташ Керда дешаш хъадара накъаш	Карточкаш		П.49,упр.330
58	Цердешаш нийса яздар бокьонаш.	Керда тема хъехара урок					Цердешаш нийса яздар Бокьонаш ч1оаг1ъяр	Карточкаш		П.50,упр334
59	ДКЪ/Ш Сочинени язъеш кийчо яр.	Дувзаденна къамаъл шаьрдара урок					Дувзаденна къамаъл шаьрдар			Сочиненеш кийчъяр
60	Сочинени язъяр.	Дувзаденна къамаъл шаьрдара урок					Дувзаденна къамаъл шаьрдар			Сочинени язъяр
61	Дацардош ЦА цердешашца нийса яздар.	Керда урок хъехара урок					Дацардош Цердешашца Нийса яздар бокьонаш		1илма 1алаш	П.51.упр.341
62	Цердеша морфологически тохам.	Керда тема 1омадаьчунц а ювзар					Цердеша грамматически Белгалонаш кердаяхар		Тушол	П.52,упр.338
63	Диктант.	Тахкара болх					Дешархой орфографически а пунктуационни а г1алаташ г1а болх бар			Кердаакхар

64	Белгалдеша лоархам , цун цлердешашцара бувзам.	Керда тема хьехара урок				Дешархошта белгалдеша морфологически белгалонаш йовзийтар	Таблица	Аьхинг Блаьринг	П.53,54упр.35 1
65	Мишталли белгалдешаш.	Керда тема хьехара урок				Мишталле белгалдешай белгалонаш йовзийтар	Таблица		П.55.упр.355
66	Относителъни белгалдешаш.	Керда тема хьехара урок				Относителъни белгалдешай белгалонаш йовзийтар	Таблица карточкаш		П.56,упр.365
67	Тпаозара белгалдешаш.	Керда тема хьехара урок				Тпаозара белгалдешай белгалонаш йовзийтар	Карточкаш		П.57,упр.369
68	Белгалдешаш дожарашца хувцадалар , цар чаккхенаш нийса язъяр.	Керда тема Iомадаьчунц а ювзар				Белгалдешай дажарий чаккхенаш нийса язъе дешархой Iомабар	Карточкаш		П.58,упр.375
69	Предложене чухь белгалдешаг Iулакх.Эрсий метацара хьайца белгалдешаш.	Керда тема хьехар а Iомадаьчунц а ювзар а				Iомадаьр дешархошца юха кердадаккхар	Карточкаш		П.59-61 Упр.385
70	Диктант.	Тахкара болх							